

EHP A NORSKÉ FONDY

KULTURA PROLOMUJE HRANICE

KU-CA2-042

<https://www.iamthesound.eu/projekty/>

Hudební audiovizuální dílo je zpracováno v podobě dvou souhrnných videoklipů složených z 15 videoklipů s využitím VR 3D technologie snímání 180° x 180° se zvukem mixovaným v postproduci, doplněných dalšími projektovými aktivitami, s názvem Culture Break Borders, publikových na <https://www.youtube.com/@Kulturaprolomujehranice-2023/>. Dílo se zaměřuje na problematiku diskriminace menšin, lidských práv, zaměstnanosti, romského vzdělávání a kultury.

Sestřih z výroby videoklipů a dalších aktivit, 40 min <https://www.youtube.com/watch?v=iRliidsPnI>
Sestřih z výroby videoklipů a dalších aktivit, 100 min <https://www.youtube.com/watch?v=7kV9-B3azeU>

V jednotlivých videoklipech se představuje 15 interpretů a skupin z řad amatérských, poloprofesionálních i profesionálních romských umělců všech věkových kategorií. Za vystupující skupinou je virtuální opona z LED obrazovek, která bude vizuálně doprovázet hudbu a emočně ji zvýrazňovat.

MILAN GÁBOR (Přerov) - Male man - https://www.youtube.com/watch?v=NmJDy8_yhfo

Balada Male man Milana Gábora láká na černobílý vizuál videoklipu, uvnitř však skrývá mnohobarevnost hudebně-výrazových prostředků. Zde se jedná především o dynamiku a podmanivou interpretaci, společně s detailně soustředěnou kamerou vyjadřuje čisté linie romské hudby.

Hlavní slovo v této mollové baladě má kytara, která tvoří melodický podklad. Kytarový doprovod obsahuje sled rozložených akordů, které rytmicky ostinátne drží píseň v tempu, a které dodávají písni hloubku a dynamiku. Doprovod je precizní a citlivý, což umožňuje každému tónu vyjádřit své vlastní emoce.

Vokální složka je obohacena o decentní vícehlas (vedený často v terciích) ve vypjatých místech, což dodává písni další vrstvu komplexity a bohatosti. Interpretův hlas je nástrojem, kterým přenáší nejen text písně, ale i své vlastní pocity a prožitky. Jeho emocionální zpěv rezonuje v srdci posluchače a přenáší ho na dojemné hudební putování. Tato píseň je pozvánkou k zamyšlení nad životem, láskou a touhou a dokazuje sílu hudby jako univerzálního jazyka lidských emocí.

DÁŠENKA A LIONEL LALÍKOVI (Olomouc) - Nocami nespím - <https://www.youtube.com/watch?v=CkxuY9RKMfS>

Sourozenecké dětské duo z Olomouce vsadilo na harmonický soulad svých hlasových témbřů. V baladě dostává více prostoru Lionel, Dášenska sekunduje. Tvůrci videoklipu pracují citlivě s dětským projevem, interpreti působí přirozeně, neafektovaně. Je patrná snaha o eliminaci jakýchkoliv chyb - ať už nesrovnalostí při změně úhlu natáčení, nebo textové návaznosti.

Bohužel, profesionalita videoklipu dostala na frak při použití mikrofonového stojanu, mikrofonu a absence mikrofonové kabeláže - celé vystoupení pak působí o několik tříd více amatérsky, jelikož i méně odbornému posluchači je jasné, že tento mikrofon nemá šanci fungovat.

Videoklip jako celek tak zachraňuje právě bezprostřednost jeho aktérů, kteří zpívají, protože je hudba jejich posláním a radostí, a velmi jasně tyto emoce vyjadřují. Co zamrzí, je výsledný mix a mastering audiostopy, kde zůstala nedoladěná místa v hlavním vokále a také nepoměr dynamiky obou vokálních linek, jehož stabilita přichází až v druhé polovině videoklipu. Jako první počín tohoto dua je výsledek velmi solidní, a vzhledem k jejich věku můžeme očekávat postupný progres.

IVANA HORVÁTHOVÁ (Třinec) - Phen devla - <https://www.youtube.com/watch?v=EmFN4ZHlR78>

V tomto videoklipu, který pracuje s intenzivním účelově live-like vystoupením, nás mladá zpěvačka zavede do srdce hudby, kde každý tón je jako klenot vytesaný z nejcennějšího kamene. Její hlas začíná nádhernou nižší polohou, která nasává posluchače jako magnet. Technická zručnost zpěvačky se projevuje v mnoha harmonických modulacích, které zvládá s lehkostí a přesností, což posouvá její vystoupení na vyšší úroveň.

Ve vyšších polohách můžeme cítit drobnou nejistotu, avšak tato skromná nedokonalost je zapomenuta v přesné interpretaci, která vyzařuje správné emoce a podporuje pomalé tempo písně. Každé slovo, každý tón je jako malba na plátně, která vypráví příběh bolesti, touhy a naděje.

Minimalistický videoklip dodává vystoupení další rozměr autentičnosti a intimity. Přechody z jednotlivých úhlů nás vtahují dovnitř, směřují náš pohled k tváři zpěvačky, která jako zrcadlo odráží emocionální hloubku každého verše. Zvuk, který pracuje se syrovým vstupem, který zachovává sykavky, nádechy a nepřesnosti, přispívá k celkové autentické atmosféře klipu a nepůsobí nijak rušivě, jako tomu občasné v těchto případech bývá.

Celkově lze říci, že toto live vystoupení není pouhým hudebním zážitkem, ale spíše intimním setkáním s lidskými emocemi. Mladá zpěvačka nás zasvěcuje do tajů hudby a umění vyjadřování emocí a připomíná nám, že pravá krása hudby spočívá v její schopnosti dotknout se našich srdcí a zanechat v nás nezničitelný dojem.

RENEK KOTLÁR (Český Těšín) - improvizace harmonika - <https://www.youtube.com/watch?v=jNq0MUopc8k>

V tomto videoklipu se představuje romský virtuos, který je přímo ve svém živlu. Předvádí hru na typický romský nástroj - harmoniku. Jeho hra je nejen technicky dokonalá, ale také výjimečná výrazem a vášní, kterou vkládá do každé noty.

Perfektní technické provedení je zřejmé hned od prvních tónů. Interpret svým virtuózním způsobem ovládá harmoniku, dokáže přenášet posluchače na hudební vlny chromatických postupů a zvládá bezchybně měnit tempo, jako by to bylo dílem přirozenosti. Jeho schopnost přecházet z jednoduchého metra na složitější a provádět rychlé nepravidelné rytmické sekvence je oslnivá a přináší do jeho hry neuvěřitelnou dynamiku.

Stejně tak je brilantní i harmonická složka. Interpret ukazuje svou schopnost improvizace a kreativity, přičemž každý akord je jako barva na paletě, kterou mistrně míchá a utváří do harmonického obrazu.

Při hře drží interpreta profesionální výraz, který dokresluje celkovou atmosféru videoklipu. Jeho vážnost a zaujetí pro hudbu jsou patrné v každém gestu, v každém pohybu jeho rukou. Zároveň však nezapomíná na přirozenou radost a euforii, kterou hudba přináší, a tím přenáší svou vášeň i na diváka.

Celkově lze říci, že tento videoklip je důkazem nejen romské hudební tradice, ale také síly a krásy hudby jako univerzálního jazyka.

KMOTR BAND (Frýdek-Místek) - Pal amende bešel - https://www.youtube.com/watch?v=0Y9TNbb20_0

V tomto videoklipu se kapela Kmotr Band prezentuje skladbou pojmenovanou "Pal amende bešel", avšak vystupuje zde pouze jediný člen kapely. Tato absence spoluhráčů značně ovlivňuje celkovou atmosféru videoklipu a vytváří dojem prázdnoty. Interpret působí nejistě a je zřejmé, že mu chybí ostatní členové kapely, kteří by doplnili hudební výkon a celkový dojem.

Nicméně, pokud se zaměříme pouze na audio stránku skladby, objevíme velmi kvalitní hudební dílo s jistým přednesem, frázováním a dynamikou. Technické provedení je na vysoké úrovni, což dokazuje schopnost kapely zaujmout.

Skladba samotná je opravdu povedeným kouskem, který zaujme svou originalitou a melodickou strukturou. Je zřejmé, že členové kapely mají talent a smysl pro hudbu. Nicméně, skladbě by prospělo video s celou

kapelou, která by jistě podpořila výslednou podobu videoklipu. Přítomnost spoluhráčů by dodala hudbě další vrstvu komplexity a atmosféry, a tím by posílila celkový dojem z vystoupení.

Závěrem, "Pal amende bešel" je skladba, která si zaslouží pozornost díky své řemeslně kvalitní hudbě a technickému provedení. Avšak videoklip by mohl lépe vyjádřit potenciál kapely, existuje zde určitý prostor pro zlepšení.

ADAM ITZZ (Přerov) - Moje zdroje - https://www.youtube.com/watch?v=en_3BVObpgw

V tomto krátkém, avšak zajímavém videoklipu, se mladý chlapec odvážně pustil do vlastní tvorby. Skladba trvá pouhých 1,5 minuty, což dává tušit, že se jedná o rychlý a stručný pohled do jeho hudebního světa.

Ocenit lze zejména jeho invenci a odvalu v autorské tvorbě. Mladý chlapec se snaží vyjádřit své myšlenky a city prostřednictvím rapu, což je vždycky chvályhodné. Je zřejmé, že má velký zápal pro hudbu a touhu sdílet své pocity s ostatními.

Nicméně, je třeba zmínit, že skladba trpí řadou nedostatků. Díkce mladého interpreta není úplně jasná, a celkově působí jeho vystoupení poněkud nevybroušeně. Rytmicky jsou patrné výrazné nepřesnosti a nesmyslná slovní spojení, což občas narušuje plynulost skladby.

Avšak, je důležité vzít v úvahu, že se jedná o velmi mladého interpreta, který teprve začíná svou hudební cestu. Pokud bude na sobě stejným způsobem pracovat a bude se snažit zdokonalovat, můžeme se za pár let dočkat mnohem kvalitnějšího debutu.

Videoklip samotný výrazně zvyšuje kvalitu celkového projevu. Rychlý střih a záběry na detail činí přednes této skladby mnohem snesitelnější a pomáhají posluchači lépe soustředit se na podklad, beat.

Celkově lze říci, že i přes nedostatky je tento videoklip důkazem mladého talentu a naděje pro budoucnost. Je to první krok na dlouhé hudební cestě, která možná jednou povede k vytvoření opravdu výjimečného uměleckého díla.

KLAUDIE DANIŠOVÁ (Přerov) - Šunes man - <https://www.youtube.com/watch?v=opl7FCpUMQE>

V tomto videoklipu se mladá interpretka Klauďie Danišová z Přerova předvádí jako pravý hlasový poklad. Její hlas hladí každou notu s neskutečnou přesností a zaujme svou jedinečnou barvou. Její zpěv je doplněn o hru na kachon, která podporuje komunitní dojem. Skladba, pomalejšího tempa, umožňuje posluchačům naplno ocenit kvality Klauďiina hlasu a její schopnost vyjádřit hluboké emoce prostřednictvím hudby.

Její sebejistá hra s barvou a dynamikou hlasu ukazuje vyzrálou a talent, který přesahuje její věk. V každém tónu je patrná pečlivá práce a láska ke hudbě, což posouvá její vystoupení na vyšší úroveň.

Videoklip obsahuje také záběry na další nástroje, které jsou součástí nahrávky, čímž poskytuje divákovi celkový obraz hudby a interpretace. Vokály nazpívané samotnou Klauďií dokreslují harmonickou složku skladby a přidávají další hloubku a bohatost do jejího vystoupení.

Intonačně je tato píseň velmi náročná, ale Klauďie se jí zhostila s naprostou dokonalostí. I v kritických místech prokazuje svou hudební vyzrálou a technickou úroveň. Její vystoupení je opravdovým dokladem jejího talentu a vášně pro hudbu.

GIPSY DUO (Karviná) - Amaro drom rodas - <https://www.youtube.com/watch?v=9jezOPArf1Q>

Videoklip "Amaro Drom rodas" je skvělým hudebním počinem od talentovaného karvinského dua Gypsy Duo. Je to píseň, která diváka vtáhne do svého světa plného emocí a vášní.

Interpretace této skladby je naprosto dokonalá. Zpěvák a kytarista, oba členové Gypsy Duo, společně vytvářejí harmonický celek, kde precizní hra na kytaru doplňuje nádherný hlas zpěváka. Jejich výkony jsou mistrovsky provedeny a navzájem se doplňují, tvoříce nezapomenutelný hudební zážitek.

Emoce, které ze skladby sálají, jsou jako vlna, která vás unáší na emocionální cestu. Od prvních tónů se do vás vetne pocit melancholie, ale zároveň i naděje a síly. Každé slovo, každý tón přenáší posluchače do světa snů a tužeb, a tím vytváří neopakovatelnou atmosféru, která zůstane v paměti ještě dlouho po skončení přehrávání.

Vizuálně je tento videoklip dokonalým doplňkem k jeho hudebnímu obsahu. Spojení zpěváka a kytaristy na obrazovce vytváří působivý obraz hudebního partnerství a harmonie. Jejich pohyby, výrazy a gesta zdůrazňují každou notu a posilují emocionální sílu skladby. Skladba je mistrovsky zvládnutá a dokáže oslovit široké spektrum posluchačů.

GIPSY KINGS REVIVAL (Penčice)- La fantasia - <https://www.youtube.com/watch?v=3CXGI5UWQMs>

V tomto videoklipu vystupuje uskupení Gypsy Kings Revival, která se věnuje odkazu slavné hudební skupiny Gypsy Kings. To se svou profesionalitou a talentem vepsalo do dějin populární hudby a prorazilo skrz čistě etnickou hudbu do povědomí širší veřejnosti.

Není tedy překvapením, že videoklip kapely, která funguje jako jejich revival, odpovídá úrovni svého předchůdce. Sledujeme zde plné nástrojové obsazení - kytaru, bicí nástroje a basu, které doprovází sólového zpěváka. Kapela je perfektně sebraná a videoklip je toho jasným důkazem. Působí velmi sebejistě, není znatelná jakákoliv pochybnosti. Barvy jejich hlasů se prolínají v doprovodných vokálech.

Ojedinelá je zejména preciznost hry na kytaru, která je z nástrojů v této skladbě nejvýraznější. Před posledním refrénem se objevuje víceméně a capella sekce, ve které dokazují naprostou sebranost a dynamicky tvoří napětí před vrcholem skladby v závěru.

Po vizuální stránce se také nedá nic vytknout. Neafektované, velmi přirozené vystupování je velkou devízou této skupiny. Close up záběry na nástroje dokreslují zvukovou rozmanitost a donutí posluchače přemýšlet o různých rytmických a harmonických liniích, které se ve skladbě objevují.

OLYMP (Přerov) - Šukar tu sal - <https://www.youtube.com/watch?v=Ym7clWgvfAY>

Skupina Olymp z Přerova se odvážně pustila do fúze klasické romské hudby s prvky pop-rocku z 80. let, a výsledek je zajímavou baladou, která rozhodně nezapadá do zaběhlých žánrových škatulek. Skladba je doplněna elektrickou kytarou, bicími, baskytarou a klávesami, což vytváří unikátní zvukovou paletu.

Olymp má velmi osobitý styl, který spíše než na řemeslnou kvalitu hraje na emoční složku. Jejich hudba je jako cesta do nitra lidských emocí, která v sobě kombinuje vášně, nostalgii a touhu po svobodě. Jejich specifický subžánr jistě najde své publikum, které ocení odvahu a originalitu, kterou do své tvorby přináší.

Nicméně, pro mainstreamového posluchače může skladba působit trochu překombinovaně. Dlouhá kytarová sóla mohou být někdy trochu příliš, a interpretův hlas, který působí místy nejistě, může narušit celkový dojem. Přesto je zjevné, že Olymp se nebojí experimentovat a vyjadřovat své emoce skrze hudbu.

Celou skladbu zachraňuje videoklip, který poukazuje na sebranost tohoto celku. Vidíme, jak členové kapely spolu interagují a sdílejí svou vášně pro hudbu, což dodává celému vystoupení na autentičnosti a přitažlivosti. Dokonce i pro ty, kteří by mohli být skeptičtí k hudebnímu směru Olympu, může videoklip představovat přesvědčivý argument.

JOSEF IŠTÁNEK (Napajedla) - San bachtale - <https://www.youtube.com/watch?v=l-0Bd1iFE0M>

Videoklip Josefa Ištánka je přesně tím, co by se dalo nazvat naprostou sehraností. Neuvěřitelně kreativní hudební složka jeho doprovodné kapely je obohacena o prvky, které posluchače vtahují do hudby a nechávají ho propadnout rytmu a melodii.

Saxofonové sólo přináší do skladby zvláštní šmrnc a vkusné klávesové kadenční postupy dodávají celkovému zvuku hloubku a pestrost. Rytmicky přesné bicí nás drží v tempu a dodávají skladbě potřebnou dynamiku. Vše je provedeno s velkou profesionalitou, což jen umocňuje dojem z poslechu.

Mezihra, obohacená o prvky španělské hudby, přináší do skladby další rozměr a okořenění, což posouvá hudbu Josefa Ištánka ještě o krok dál. Pohodová atmosféra písně, která je spíše tanečního charakteru, je dále podtržena rytmickými stopkami, které udržují pozornost posluchače a nechávají ho zapojeného do hudby až do poslední noty.

Celkově je harmonická složka skladby zcela skvěle vyladěná. Každý prvek - od melodie po rytmus - se navzájem doplňuje a posiluje, vytvářející komplexní a úchvatný zvukový zážitek.

Josef Ištánek se svým videoklipem přináší do hudebního světa osvěžující vlnu kreativity a profesionality. Jeho hudba je jako výlet do jiného světa, plného tance, rytmu a emocí. Každý posluchač, který se do této hudby ponoří, se ocitne v jejím hypnotickém působení a nedokáže se jí vzdát.

ROMAN MIRGA (Přerov) - Šunen man jaj romale - <https://www.youtube.com/watch?v=uqrwv3YYoEo>

Roman Mirga vsadil ve svém videoklipu na velmi známou romskou píseň Šunen man jaj romale. Známa píseň je ozvláštněna tancem, který dodává celému videoklipu další rozměr.

Na začátku klipu vidíme děti, které tanečně doprovází interpretaci písně, a to včetně dívky v tradičním oblečení, což dodává videoklipu autentičnost a hloubku. Později se k nim připojují dospělejší slečny, čímž se tanec stává ještě dynamickým a atraktivnějším.

Samotná píseň má strofickou strukturu s lehce naznačenými mezihrami. Refrén, doplněný o vokály v terciích, dodává skladbě další rozměr a kopíruje melodickou linku sloky. Nicméně, skladba nenabízí mnoho nového a nemá v sobě žádný výrazný prvek, který by posluchače opravdu zaujal.

Přesto se povedlo udržet pozornost posluchače, zejména díky energii a tanečnosti, které videoklip přináší. V závěru písně tempo postupně zrychluje, naznačujíc čardáš, což přidává skladbě další vrstvu a zvyšuje její dynamiku.

Celkově lze říci, že Roman Mirga ve svém videoklipu vytvořil zábavnou a energickou atmosféru, která osloví široké spektrum posluchačů. I když skladba nemá mnoho inovativních prvků, je zde určitě potenciál přitáhnout pozornost svým živelným projevem a tanečním kouzlem.

KAMILA RICHTEROVÁ (Přerov) - Sar či khangeri - <https://www.youtube.com/watch?v=XcGqa2mf8yo>

Balada Sar Či Khangeri v podání Kamily Richterové je nádherným nahlédnutím do interpretace emotivní písně. Kamila má velmi jistý přednes, velmi dobrá práce s kamerou zachycuje její výrazové prvky, které naprosto odpovídají charakteru písně.

Kamila disponuje příjemnou mezzosopránovou barvou hlasu, která se vynikajícím způsobem snoubí s melodickými liniemi této skladby. Její výšky zaznívají s jasnou a vyjadřující intenzitou, zatímco v nižších polohách se hlas stává podmanivým a chytajícím za srdce.

Celá skladba je pečlivě sestavena do uceleného díla, které září klidnou atmosférou a schopností vtáhnout posluchače do svého světa emocí. Kamila Richterová nejen že interpretuje text, ale propůjčuje mu svůj vlastní hlas a duši, čímž vytváří autentický a působivý hudební zážitek.

"Sar Či Khangeri" v podání Kamily Richterové je nádhernou ukázkou, jak jedna interpretky dokáže přenést všechny hloubky a odstíny emocí skrze svůj hlas. Je to hudební putování, které zanechává posluchače s hlubokým dojmem a úctou k umění interpretace.

KOTLÁROVCI (Třinec) - Hellobaby - <https://www.youtube.com/watch?v=1o8y11UR2leik>

Uskupení Kotlárovci zaujímá v hudebním světě pozici stálice, což je patrné i z jejich interpretačního mistrovství ve skladbě "Hello Baby". Jejich profesionální vystupování je důstojně doplněno o hudební klenot v podobě nepravidelné formy, která přináší do písně dynamiku a živost.

Nejprve si musíme všimnout hlavního ženského hlasu, který se dravě prolíná skladbou a zároveň ji ladí na správnou notu emocionální hloubky. Tento vokální prvek je excelentně doprovázen dvojicí kláves, které dodávají skladbě barevnost a harmonickou plnost. Bicí a basa pak působí jako pevný základ, který drží celou strukturu písně a dodává jí potřebnou rytmickou energii.

Jedním z klíčových prvků, které dělají skladbu "Hello Baby" tak výjimečnou, jsou změny tempa a charakteru. Tento nepravidelný rytmus a dynamika přidávají skladbě hloubku a zároveň udržují posluchače na špičkách, očekávajících každý nový zvukový zvrát.

Záběry, které zachycují detaily hudebních nástrojů, pak dodávají celému videoklipu další rozměr. Kontrast mezi záběry na celou kapelu a detaily jednotlivých nástrojů je esteticky přitažlivý a zároveň přináší hlubší porozumění jejich hudebnímu řemeslu.

V celkovém souhrnu je skladba "Hello Baby" v podání Kotlárovců bezkonkurenčním hudebním zážitkem, který zaujme jak svou uměleckou kvalitou, tak svou zvukovou rozmanitostí a dynamikou. Je to dokonalý příklad, jak stálice hudební scény stále drží krok s inovacemi a udržují svou pozici na vrcholu.

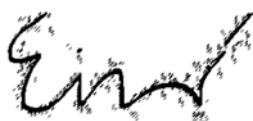
MILAN KLEMPÁR (Přerov) - Šajlalala - <https://www.youtube.com/watch?v=GkOHMINTxB4>

Milan Klempár ukázal své hudební umění ve skvělém světle. Jeho jemný zpěv dokonale zapadl do rychlejší skladby, která mu sedí jako ulitá. Videoklip je prostý a přímý - záběry na Milana, jak zpívá s jemným úsměvem na tváři, se střídají s momenty, kdy hraje na nástroje.

Jeho talent je zjevný. Zpěv je emotivní a plný energie, a to se přenáší i do každého záběru. Celkově vystoupení působí svěže a přitažlivě, a zanechává dojem umělce, který se skutečně pohybuje ve svém živlu. Milan Klempár se vypořádal s náročností písně se všemi poctivě a s grácií. I když je píseň rytmicky i intonačně náročná, toho na interpretovi rozhodně nebylo znát. Jeho hlas byl jako dobře naladěný nástroj, který se s lehkostí vyrovnal s každou složitou frází a rytmickou sekvencí.

Je patrné, že Milan má pevnou kontrolu nad svým hlasem a technicky si s písní poradil s přesností a jistotou. Jeho interpretace byla precizní a plná života, což dokázalo zvýraznit nejen jeho hudební schopnosti, ale i schopnost propojit se s emocemi písně.

I přes náročnost skladby Milan Klempár ukázal svou schopnost zvládnout i ty nejtěžší hudební výzvy a přinést posluchačům nezapomenutelný hudební zážitek. Je to interpret, který si zaslouží uznání za svou schopnost překonat technické obtíže a přinést do písně svou osobní vizi a vášeň.

Bc. Kateřina Eichlerová
učitelka hlavního oboru - Populární zpěv, Církevní konzervatoř Německého řádu
studentka magisterského studia oboru Hudební výchova, Ostravská univerzita